

Raadsvergadering

Zaaknummer Z26160513

Onderwerp: Raadsvoorstel Zomernota 2026

Portefeuillehouder: Wethouder Dijkshoorn

Aan de raad.

Voorstel

De Zomernota 2026 inclusief bijlagen vast te stellen waarbij ingestemd wordt met:

- a) de mutaties zoals die per programma zijn opgenomen in de Zomernota 2026 van in totaal € 1.389.000 positief in 2026;
- b) de verlaging van de Algemene Reserve in 2026 van in totaal € 358.000 als gevolg van de voorstellen zoals opgenomen in de Zomernota 2026;
- c) het verwerken van de gevolgen van de Zomernota 2026 in de begroting 2026 en meerjarenraming 2027 en verder, waarna het begrotingssaldo in het jaar 2026 uitkomt op € 1.859.000 positief.

Kern van het voorstel, samenvatting

De Zomernota is onderdeel van de Planning & Control cyclus (P&C-cyclus). Die 'cyclus' bestaat uit een Kadernota, Begroting, Zomernota, Winternota en Jaarrekening. De Zomernota 2026 is daarmee de eerste tussentijdse rapportage die wordt opgesteld in de P&C-cyclus 2026.

In deze Zomernota worden wijzigingen (mutaties) voorgesteld ten opzichte van de Begroting 2026 en wordt een stand van zaken gegeven op de voortgang van de geplande acties in 2026 op de bij de begroting geformuleerde speerpunten. Sommige wijzigingen hebben ook een meerjarig effect. De wijzigingen worden per programma en vervolgens per product op hoofdlijnen toegelicht in de Zomernota inclusief bijlagen.

Het begrotingssaldo 2026 is gestegen met € 1.389.000. Vóór de Zomernota was het saldo 2026 € 469.000 positief. Na de nota is het saldo 2026 € 1.859.000 positief. Voor dit positieve resultaat is niet één reden aan te wijzen, maar een veelheid van mutaties met positieve, neutrale en negatieve werking op het saldo. In dit voorstel zijn de belangrijkste mutaties opgenomen.

Beleidsdoelstelling / Maatschappelijk effect

Het doel van de Zomernota is om een tussentijdse rapportage te geven over de voortgang van de begroting van het lopende jaar. De nota bevat een overzicht van de financiële stand van zaken, eventuele bijstellingen van de begroting die noodzakelijk zijn op basis van de actuele ontwikkelingen. Hiermee ontstaat actueel inzicht in de financiële positie en kan waar nodig worden bijgestuurd als het gaat om het halen van de doelstellingen van het jaar 2026.

Na uw instemming met de in de Zomernota opgenomen voorstellen en verwerking hiervan in de begroting 2026 resteert een begrotingssaldo 2026 van € 1.859.000 positief.

Toelichting en argumenten

De Zomernota is onderdeel van de Planning & Control cyclus (P&C-cyclus). Die 'cyclus' bestaat uit een Kadernota, Begroting, Zomernota, Winternota en Jaarrekening. De Zomernota 2026 is daarmee de eerste tussentijdse rapportage die wordt opgesteld in de P&C-cyclus 2026. De Zomernota gaat kortweg over:

- bijstelling van budgetten van het lopende begrotingsjaar op basis van de inzichten sinds de vaststelling van de begroting (eind 2025) en mei 2026;
- voortgang van voorgenomen activiteiten op de speerpunten van de gemeenteraad.

Belangrijk verschil met vergelijkbare nota's in het verleden is dat, na overleg met de raadscommissie Planning & Control, door een andere opbouw de toegankelijkheid van de nota is vergroot en de leesbaarheid is naar onze mening sterk verbeterd. In de "leeswijzer" van de nota staat meer informatie over de opbouw.

De lopende exploitatiebudgetten en investeringskredieten in de jaarschijf 2026 en verder zijn kritisch tegen het licht gehouden en waar nodig positief of negatief bijgesteld.

Voor een gedetailleerde toelichting op alle mutaties wordt verwezen naar de Zomernota 2026. Daarin worden de mutaties per programma en vervolgens per product op hoofdlijnen toegelicht. In de bijlagen bij de Zomernota worden mutaties per journaalpost ook apart toegelicht. Hieronder de belangrijkste mutaties en verklaringen (> € 100k) voor de per saldo positieve bijstelling van ruim € 1.389.000 (ongeveer 1,2% van de begroting):

Voordeel op begrotingssaldo:

- Verwachte lagere salarislasten vanwege o.a. moeilijk vervulbare functies verspreid over de hele organisatie (per saldo 3% lagere personeelslasten) € 1.413.000.
- Verwerking nieuw Wegenbeheerplan en de daaruit voortvloeiende nieuwe waardering en bijstelling van onderhoudsposten die hiermee verband houden € 554.000.
- Verwachting dat de uitgaven aan bijstand en loonkostensubsidies € 300.000 lager uitkomen dan de rijksvergoeding BUIG in 2026 op basis van de (voorlopige) beschikking.
- Hogere vergoeding nutsbedrijven die kabels en leidingen in "onze" openbare ruimte leggen (zgn. degeneratieopbrengst) € 300.000.
- Verwachte hogere opbrengst omgevingsvergunningen € 300.000
- Ontvangen gelden (winstafdrachten) als gevolg van doorverkoop woningen op de Broeckgouw € 110.000

Neutraal op begrotingssaldo

- Uitkering Opvang Ontheemden uit Oekraïne van € 2.586.000 naar de reserve Oekraïne.
- Regeling Realisatiestimulans, oftewel een bedrag per gebouwde woning van € 1.300.000 naar reserve Grondexploitatie.
- Per saldo opbrengst van de verkoop van cultureel centrum De Watering van € 883.000 naar reserve Grondexploitatie.
- In programma 5 Sociaal domein/Samenleving zitten veel neutrale mutaties die samenhangen met verschuiving van budgetten richting preventieve ondersteuning en toegang tot hulp voor inwoners. Daarnaast wordt voor bepaalde tegenvallers gebruik gemaakt van de reserve Sociaal Domein (en daarmee neutraal).

Nadeel op begrotingssaldo

- Sociaal Domein € 1.415.000:
 - bijstelling lasten Jeugdzorg € 924.000
 - bijstelling lasten Wmo € 391.000
 - bijstelling onderwijzorgarrangementen € 100.000
- Lagere verwachte opbrengst lokale heffingen (m.n. toeristenbelasting) € 236.000.
- Hogere lasten ICT ivm de stijging van reguliere softwarekosten, onder meer door extra licenties als gevolg van de groeiende bezetting en ondersteuning bij vervanging van ons zaaksysteem € 171.000.
- Effect meicirculaire op de Algemene Uitkering: lagere uitkering uit het gemeentefonds € 106.000.

Toelichting en argumenten

Kanttekeningen en alternatieven

De Zomernota is bedoeld om onvermijdbare mutaties die ontstaan zijn na het vaststellen van de begroting 2026 en Winternota 2025 voor het jaar 2026 en verder inzichtelijk te maken. Daar waar mogelijk en realistisch worden mutaties en voorstellen die betrekking hebben op begrotingsjaren 2027 en verder verwerkt in de Kaderbrief 2027 en meegenomen in de voorbereiding en besluitvorming over de begroting 2027.

Alternatieven en andere keuzes zijn aan de raad. Het wijzigen van de begroting behoort tot het budgetrecht van de raad. De raad kan via amendementen die bij meerderheid worden aangenomen de voorgestelde besluiten wijzigen.

Financiële middelen en effecten begroting

Hieronder een tabel met per programma meerjarig het saldo van alle mutaties. In de Zomernota 2026 zelf wordt per programma, per product en in de journaals in de bijlagen per mutatie nader toegelicht. Overigens betekent een minteken voor een bedrag dat het begrotingssaldo hierdoor lager wordt.

Bedragen * € 1.000				
Mutatie in de Zomernota per speerpunt	Mutatie in Zomernota			
	2026	2027	2028	2029
Programma 1: Bestuur				
Goed bestuur	775	-461	-343	-327
Programma 2: Publiek, Veiligheid en JZ				
Een veilige leefomgeving	102	252	252	253
Dienstverlening burgerzaken op niveau	84	42	42	43
Programma 3: Ruimtelijke Ontwikkeling				
Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving	2.084	113	-160	138
Ruimte voor economie en bedrijvigheid	-25	-25	-25	-25
Ontspanning binnen handbereik	-38	13	13	16
Programma 4: Ruimtelijke Beheer				
Schoon en verzorgd	-180	-152	-153	-137
Bereikbaar en veilig	984	1.246	575	606
Toekomstbestendige data-infrastructuur	-526	0	0	0
Programma 5: Sociaal Domein/Samenleving				
Preventie voorliggend veld	-520	-570	-887	-950
Toegankelijkheid	-1.060	-876	-971	-1.061
Bestaanszekerheid	2.873	-136	-137	-135
Partnerschap	13	3	1	1
Programma 6: Financiën en Algemene dekkingsmiddelen				
Optimale inzet en behoud van financiële middelen	1.608	53	799	782
Totaal saldo mutaties programma 1/m 6 excl. reserves en MIP	6.174	-499	-994	-796
Totaal mutaties reserves programma 1 t/m 6	-4.785	-447	-248	-527
Totaal mutaties hele Zomernota	1.389	-946	-1.242	-1.323

Op de volgende bladzijde een tabel waarin de aansluiting gemaakt wordt tussen de vastgestelde begroting 2026, alle mutaties sinds het moment van vaststellen en de begroting ná vaststelling van deze Zomernota.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Begroting per 1-1-2026	500	497	246	705
Mutaties 2026 na vaststelling primitieve begroting 2026	152	181	137	-3
Raad 29 januari 2026	-100	-100	-100	-100
Raad 19 februari 2026	-82	-27	-27	-27
Raad 21 mei 2026	0	0	0	0
Raad 18 juni 2026	0	0	0	0
Totaal vóór Zomernota	469	551	256	576
Raad 2 juli 2026 Zomernota	1.389	-946	-1.242	-1.323
Totaal na Zomernota	1.859	-394	-986	-747

In 2026 stijgt het begrotingssaldo met € 1.389.000. Na de nota is het saldo € 1.859.000 positief.

Uitvoering of vervolgproces

De nota wordt besproken in de commissie Planning en Control en Audit van 25 juni 2026 en in de raadsvergadering van 2 juli 2026.

Participatie en communicatie

Er is geen sprake van participatie. De publicatie van de stukken vindt plaats op de gebruikelijke wijze. De Zomernota wordt na behandeling in de raad gepubliceerd op de website van de gemeente Edam-Volendam. Zie onder Bestuur & Organisatie, Financiën, Financieel portaal.
(<https://edam-volendam.pcportal.nl/>)

Rapportage en evaluatie

Na vaststelling van de zomernota is bijstelling voor 2026 nog mogelijk via afzonderlijke raadsbesluiten en de Winternota 2026. Verantwoording vindt plaats bij de jaarrekening 2026.

Achterliggende documenten en eerder genomen besluiten

De Zomernota is onderdeel van de Planning en Control cyclus. Achterliggende documenten zijn alle Planning en Control documenten maar in het bijzonder de Begroting 2026 en de Winternota 2025. Deze documenten staan op de website van de gemeente Edam-Volendam. Zie onder Bestuur & Organisatie, Financiën, Financieel portaal. (<https://edam-volendam.pcportal.nl/>)

Bijlagen

Het document Zomernota 2026 (11-06-2026) is bij dit voorstel als bijlage opgenomen.

Edam-Volendam, d.d.

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,
N.A. Hellingman-Kuiper

de burgemeester,
R.J. Beukers.

Dit voorstel is elektronisch ondertekend. Dit is na besluitvorming zichtbaar op de volgende pagina.